

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького
Освітня програма	5018 Психологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	053 Психологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

22.04.2021 р.

Справа № 0265/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" у складі:

Шаульська Лариса Володимирівна – головуючий,
Анжеліка Герасименко,
Фісун Олександр Анатолійович,
Фалько Наталя Миколаївна,
Оксамитна Світлана Миколаївна,
Кужелєв Михайло Олександрович,
Кривенко Ірина Степанівна,
Ігнатюк Анжела Іванівна,
Жарова Любов Валеріївна,
Горошко Олена Ігорівна,
Вершиніна Дарина Миколаївна,
Величко Олександр Петрович,

за участі запрошених осіб:

Волинець Наталія Валентинівна – гарант ОП,
Левус Надія Ігорівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	5018
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

«Цілями освітньої програми є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі психології, які володіють відповідними загальнонауковими, фаховими й професійними компетентностями, здатні розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, спроможні виконувати основні види діяльності психолога (просвітницьку, психопрофілактичну, психодіагностичну, психоконсультативну, психокорекційну тощо) з урахуванням професійних та особистісних особливостей персоналу та специфіки професійної діяльності з охорони державного кордону». Мета ОП, порівняно з минулорічною акредитацією, зазнала суттєвих змін та у своєму формулюванні практично дослівно повторює формулювання із стандарту вищої освіти, визначаючи також професійну спрямованість на охорону державного кордону. Водночас, розробники ОП, вказуючи ДПСУ основним працевластувачем для випускників, усе одно широко визначають її цілі. Рекомендовано ще більше уваги приділити окресленню унікальності ОП саме в формулюванні її мети, а не формальному відтворенню загальної рамки стандарту вищої освіти.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

В цілому було враховано зауваження попередньої акредитаційної експертизи та залучено представників студентства до обговорення змісту ОП та її ПРН (у формі опитувань, запрошень на засідання кафедри). Врахування потреб роботодавців вважаємо частковим – робота з ними розпочата, утім, зважаючи на специфіку ОП, така співпраця налагоджена із ДПСУ, тоді як мета ОП описує дуже широкий вектор підготовки фахівців-психологів, а придатність до працевлаштування в оновленій версії ОП 2020 року усе одно вказує, що такою є, серед іншого, можливість «працевлаштування в структурних підрозділах підприємств, установ, організацій незалежно від виду діяльності та форми власності на посадах фахівців, функціональні обов'язки яких стосуються просвітницької, психопрофілактичної, психодіагностичної, психоконсультативної, психокорекційної діяльності: психологічні та реабілітаційні центри, рекрутингові компанії, соціальні організації, заклади освіти та охорони здоров'я, спортивні та туристичні заклади». Задля забезпечення ефективного працевлаштування у вище перелічених сферах, їх представники повинні також залучатися до перегляду ОП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Беручи до уваги досвід декількох вітчизняних ЗВО при перегляді ОП, її розробники не вивчають закордонних програм, до того ж, вказані у відомостях СО ЗВО готують спеціалістів справді для широкої сфери професійної діяльності, у той час як ЗВО, на базі якого реалізується ця ОП, має вузький фокус. Доцільно звернутися до досвіду

подібних зарубіжних ОП, адже аналізована ОП є єдиною в Україні, то ж її галузевий контекст потребує більш ретельного вивчення інших існуючих подібних програм.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Порівняно із ОП 2018 року, оновлена ОП 2020 року в цілому узгоджена із стандартом вищої освіти. Матриці відповідності..., утім, вказують на не дуже ретельний підхід до відображення у них можливостей забезпечення компетентностей та ПРН через конкретні ОК (наприклад, цілком погоджуємося з ЕГ, що незрозуміло, в який спосіб «ООК 30 «Інженерне забезпечення охорони кордону» забезпечує ПРН-10 «Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника»). ОП також містить набір компетентностей, що відображає її унікальність, а саме – перелік професійних (пов'язаних з військовою сферою) перелік компетентностей та ПРН. Усі вони забезпечуються обов'язковими ОК, що знову ставить під сумнів доцільність формулювання мети ОП так широко, як це є в її описі: набуваючи таких компетентностей (цьому присвячена, відповідно до опису ОП, ¼ її змісту), здобувач в значній мірі стає орієнтованим саме на роботу у вузькопрофесійному колі ДПСУ.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Загальна відповідність. Водночас, деякі ОК потребують удосконалення. Наприклад, ООК12 «Соціальна та вікова психологія» викладається впродовж 2 семестрів як єдина дисципліна (обсягом 8 кредитів). Таке об'єднання зовсім незрозуміле, адже соціальна та вікова психологія є двома важливими, основоположними напрямками психології, які мають власні предмети та методи досліджень і розглядають об'єкт психології з різних ракурсів. Вбачаємо за доцільне рекомендувати розділити цей ОК на два окремі. В структурі обов'язкових компонентів немає традиційних базових дисциплін як Психологія особистості чи Психофізіологія, їх можна знайти лише серед вибіркових. Ретельний аналіз ОК здійснено ЕГ та відображено у їхньому звіті, надані рекомендації повинні бути враховані розробниками ОП. Попри це, відзначаємо, що, порівняно з попередньою ОП, помітне вдосконалення структурно-логічної схеми програми.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Загальний обсяг ОК, що відповідають предметній області, за якою відбувається акредитація становить 123 кредити, що еквівалентно 51,25% від загального обсягу ОП (серед яких 92 кредити (38,3%) є обов'язковими, ще 31 кредит (майже 13%) – вибіркові ОК. Недостатній обсяг фахових ОК був ключовим зауваженням до цієї ОП під час попередньої акредитації, відзначаємо це зауваження як враховане.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Обсяг вибіркових ОК, порівняно з попередньою редакцією ОП, суттєво збільшено, він відповідає мінімально передбаченим законодавством 60 кредитам (25%). З них 31 кредит становлять дисципліни, які за своїм змістовим наповненням, відповідно до силабусів, дають змогу формувати фахові компетентності за спеціальністю, з якої отримують диплом випускники ОП – психології. Звертаємо увагу розробників ОП, що, попри загальну позитивну динаміку цього аспекту функціонування ОП, він усе ще потребує доопрацювання. Зокрема, рекомендуємо розглянути доцільність вибіркового блоку ВОК 05, де серед альтернатив студентам запропоновані «Основи анатомії та фізіології нервової системи людини» та «Психофізіологія», хоча вивчення другої ґрунтується на знаннях першої; ВОК 08

«Психологія особистості та психічного розвитку» та «Психологія творчості з тренінгом креативності», адже психологія особистості є важливою базовою дисципліною для здобуття цього фаху. Погоджуємося, що описаний ЕГ у звіті механізм вибору та розподіл вибіркового ОК за семестрами (зокрема, доцільність виділення 13 кредитів на осінній семестр 1 курсу, що ускладнює як процедуру вибору, адже часу на вибір для ефективного початку навчання на старті семестру дуже мало, так і ставить під сумнів осмисленість вибору) потребують перегляду та вдосконалення.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Зміст практичної підготовки суттєво переглянуто, запропоновані її блоки тепер дають змогу, окрім іншого, формувати у здобувачів компетентності, що стосуються роботи психолога у ДПСУ. Водночас, погоджуємося з ЕГ щодо того, що практична підготовка, передбачена ОП, жодним чином не готує здобувачів до виконання функцій психолога в інших сферах, як це передбачено описом ОП (у відомостях СО зазначено, що призначенням практики є «підготовка... фахівця-психолога підрозділу по роботі з персоналом у підрозділах ОДК або фахівця з надання психологічної допомоги в цивільних організаціях» (с. 10)). Зі звіту ЕГ відомо, що «передбачається проведення ознайомчої практики у ЗСО, громадських організаціях, лікарнях, різних інших закладах та установах, задля чого ЗВО підписує відповідні угоди». Водночас, рекомендуємо переглянути доцільність саме такого розширення сфер підготовки, адже унікальність ОП саме в підготовці спеціалістів для ДПСУ, яка є виправданою та яку слід зберегти і вдосконалювати.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Загальна відповідність

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

На час розробки ОП професійний стандарт за спеціальністю не був затверджений, то ж розглядати міру її відповідності існуючим професійним стандартам для психологів не вбачаємо за доцільне. Слід звернути увагу, що, відповідно до опису ОП, випускникам присвоюється кваліфікація «Бакалавр з психології» та професійна кваліфікація «Офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України». ГЕР 05 не приймає рішення щодо відповідності ОП професійному стандарту в іншій галузі.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Відзначаємо, що зауваження про відсутність доступу до навчальних матеріалів, висловлене впродовж попередньої акредитації, виправлене – на веб-сайті Академії наявний вільний доступ до силабусів усіх дисциплін (<https://nadpsu.edu.ua/sylabusy-navchalnykh-dystsyplin-op-psykholohiia-bakalavr/>). Силабуси уніфіковані за формою, їх структура чітка та загалом зрозуміла. Серед іншого, силабуси містять перелік програмних компетентностей та РН, які можна розвинути / досягнути в ході їх вивчення, а також перелік методів навчання та методів контролю, передбачених конкретним ОК. Це свідчить про ретельний підхід до перегляду цього аспекту ОП впродовж останнього року. Відзначаємо як позитив наявність у силабусах вказівки на джерела та відповідні сторінки в них, потрібні для вивчення кожної теми; переліки джерел літератури у більшості силабусів містять невелику кількість джерел, водночас, саме тих, які є опорними для студента у вивченні курсу. Погоджуємось з ЕГ щодо того, що доцільно «рекомендувати розширити перелік рекомендованої літератури, доповнивши його сучасними науковими публікаціями, особливу увагу при цьому звернути на закордонні видання, що сприятиме інтернаціоналізації та міжнародній академічній мобільності здобувачів».

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

За останній рік помітно позитивну динаміку в цьому аспекті ОП, ряд викладачів брали участь у міжнародних стажуваннях, курсанти залучалися до міжнародного проєкту «PEER to Peer (P2P)». Водночас, розвиток інтернаціоналізації на ОП потребує продовження та поглиблення, зокрема, через посилення міжнародної участі у самій ОП (запрошення іноземних лекторів), скерування курсантів на академічні обміни, посилене освоєння іноземних мов в межах освітнього процесу тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контролю чітко окреслені кожним силабусом, в них міститься інформація про проміжний та підсумковий контроль з дисципліни. В Академії існує єдина система оцінювання, описана у відповідному Положенні, на яке є посилання в силабусах. Водночас, власне унікальних критеріїв оцінювання завдань, передбачених кожним ОК, у силабусах немає. Відтак, здобувачі не мають чіткої інформації про те, за якими принципами конкретний викладач буде оцінювати їх конкретну роботу та за що можуть бути зняті бали у разі її недосконалого виконання (принаймні, у силабусах такої інформації немає). Вважаємо, що такі критерії доцільно включати в силабуси, задля уникнення суперечливих та конфліктних ситуацій при оцінюванні знань студентів, та сприятт самостійного визначення здобувачами власного прогресу у досягненні визначених ОП компетентностей.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Попри різносторонню роботу в руслі популяризації академічної доброчесності (наявність нормативних положень, описаної політики академічної доброчесності в кожному силабусі, заходів, опитувань тощо), за твердженням ЕГ, «здобувачі зазвичай звужують розуміння академічної доброчесності до поняття «текстові збіги», що вказує на необхідність вдосконалення цієї роботи, можливо, в напрямку, зокрема, індивідуальної роботи з курсантами.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення освітньої програми можна вважати зразковими в аспектах наявності спеціального ПЗ для професійної підготовки психологів у сфері діяльності ДПСУ, обладнаних спеціалізованих навчальних приміщень як психологічна аудиторія з тренінговою кімнатою, спеціалізовані лінгвістичні аудиторії, обладнана аудиторія кафедри прикордонного контролю, яка дозволяє за допомогою спеціальних моніторів вивчати вербальну та невербальну поведінку людини, що сприяє фаховій підготовці психолога.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

За свідченнями ЕГ, залучення здобувачів, зокрема, представників студентського самоврядування, до перегляду ОП, наразі є доволі формальними. У ЗВО було введено ряд опитувань стосовно різних аспектів освітнього процесу, втім, здобувачі не дають відгуки про власні враження безпосередньо від вивчення різних ОК та взаємодії з викладачами. Задля більш ефективного функціонування ОП ВСЗЯ повинна забезпечувати реальну участь здобувачів в оцінюванні якості освітнього процесу та брати до уваги ті їхні побажання і зауваження, які справді допоможуть його покращити.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Більша частина рекомендацій за результатами попередньої акредитації (у грудні 2019 року) була врахована. Найбільш дискусійними залишаються аспекти мети та цілей ОП, адже у них спостерігається намагання охопити значно більшу ділянку професійної діяльності психологів, ніж передбачено спрямованістю ЗВО та потребами роботодавців.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Привести у відповідність мету ОП до реального змісту підготовки здобувачів; переглянути доцільність окреслення широкого фокусу ОП, зокрема, в аспекті працевлаштування. 2. Залучати до перегляду ОП представників усіх потенційних для працевлаштування випускників сфер. 3. При перегляді ОП враховувати досвід аналогічних програм, у тому числі іноземних. 4. Удосконалити відображення узгодження ОК із відповідними компетентностями та ПРН у матрицях відповідності в описі ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Привести у відповідність до вимог законодавства обсяг обов'язкових ОК ОП. 2. Переглянути змістове наповнення ОК, зокрема, доцільність об'єднаного викладання деяких дисциплін, розподіл ОК на вибіркові та обов'язкові в існуючій редакції. 3. Удосконалити систему формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, переглянути доцільність вибору ОК в осінньому семестрі першого року навчання; забезпечити загальноуніверситетські ОК як варіанти вибору здобувачами; переглянути та розширити перелік програмних вибіркових ОК. 4. Розглянути потенційну доцільність перетворення ОП на міждисциплінарну (міжгалузеву).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Залучати здобувачів до академічної мобільності через міжнародні та вітчизняні програми обміну. 2. Популяризувати можливості участі здобувачів у практиках неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Удосконалити силабуси ОК, зокрема, відобразивши у них критерії оцінювання завдань дисципліни, доповнивши переліки літератури сучасними, у тому числі іноземними джерелами. 2. Активізувати діяльність ОП у руслі інтернаціоналізації, зокрема, через залучення іноземних лекторів, скерування курсантів на міжнародні академічні обміни, посилення освоєння іноземних мов в межах освітнього процесу.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Розробити та представити в силабусах критерії оцінювання завдань в межах курсів, а не лише загальноуніверситетські підходи до оцінювання ОК загалом. 2. Налагодити ефективну роботу із здобувачами щодо покращення їх обізнаності з питань академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Переглянути та оптимізувати обсяги навантаження викладачів ОП. 2. Забезпечити одночасне залучення гаранта до тільки однієї ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Налагодити реальне залучення здобувачів до процедур перегляду і вдосконалення ОП. 2. Розширити зміст опитувань здобувачів щодо функціонування ОП, зокрема, збирати відгуки здобувачів про їх враження від навчання та викладання. Брати до уваги результати таких опитувань при перегляді ОП. 3. Налагодити збір інформації від випускників ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Усунути технічні недоліки веб-сайту ЗВО та оптимізувати доступ до інформації на ньому (зокрема, до оголошень про актуальні події). 2. Висвітлити на веб-сайті інформацію про кафедру, яка реалізує ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАУЛЬСЬКА ЛАРИСА ВОЛОДИМИРІВНА